

نگرشی جامعه‌شناسانه بر معماری خانه‌های تاریخی کاشان

دکتر مهرداد نوابخش*، دکتر محمد شیرازی**، دکتر قربانعلی آقا احمدی***

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۹/۰۷/۰۳

تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۸۹/۰۸/۲۴

چکیده

هدف از مطالعه حاضر، بررسی ویژگی‌های فرهنگی، هنری، اقلیمی، زیبایی شناختی و معماری خانه‌های تاریخی در منطقه کاشان می‌باشد. در ضمن وضعیت خاص تاریخی و توصیف مختصر از سبک معماری این خانه‌ها، قواعد حاکم بر ساخت و ساز این بناهای مسکونی از زاویه‌ای بررسی شود که تازگی دارد. در این پژوهش، از مطالعه میدانی مبتنی بر مشاهده مستقیم و تحلیل تاریخی خانه‌ها با استفاده از نظریه حاکمیت گفتمان با توجه به نظریات میشل فوکو و نظریه کارکردگرایانه یا تأکید بر تحلیل (AGIL) پارسونزی، استفاده شده است. نتایج حاصل از مطالعه حاضر، پاسخ طبیعی انسان را به جغرافیای کاشان با زیست اقلیم خشک و حاکمیت گفتمان در هر دوره به موازات هم، را نشان می‌دهد. در واقع تلفیقی از ارزش‌های گفتمان حاکم با شرایط طبیعی و خلاقیت در ترکیب هنرمندانه، به منظور ایجاد کارکرد مناسب، بستری مناسب برای به وجود آمدن خانه‌هایی را باعث گردیده اند.

واژه‌های کلیدی

حاکمیت گفتمان، خانه‌های تاریخی، سبک معماری، کارکرد گرایی.

Email: Mehrdad_navabakhsh@Yahoo.com

* استاد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران.

** دانش آموخته دوره دکتری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران. (مسئول مکاتبات)

Email: mohammadshirazi1341@yahoo.com

*** استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد چالوس.

Email: Ahmadyali33@Yahoo.com